

[Kaj Andresen.]

valgbarhed. En sådan mening trængte især igennem ved socialreformen af 1933; efter den ydedes kommunehjælp almindeligvis uden retsvirkning, udover at modtageren havde tilbagebetalingspligt. Kun personer, der havde tilsneget sig eller misbrugt hjælpen, samt personer med uordentlig livsførelse, arbejdssky eller drikfældige personer, fik kommunehjælpen med tab af valgret og valgbarhed. Det har således fundet sted i særlig graverende tilfælde. Imidlertid blev der ved revision af loven i 1942 indført ændringer, der betød skærpelse af reglerne om retsvirkningerne, således at oppebærelse af kommunehjælp i en række tilfælde udover de særlig graverende medførte tab af valgret og valgbarhed. Blandt dem er netop de tilfælde, for hvilke det foreliggende lovforslag vil have betydning, nemlig der, hvor hjælpen ydes og får virkninger efter § 306, stk. 2—4, og § 307, stk. 2, nr. 1—5.

Det er rimeligt, at der følger retsvirkninger af kommunehjælpen for folk, der groft misbruger hjælpen eller ligefrem udviser svigagtig optræden, men det er min opfattelse, at man ikke fremover kan opretholde de strenge bestemmelser om tab af valgret overfor mennesker, der af en eller anden grund uforskyldt er kommet i den situation, at de får udbetalt kommunehjælp efter de her nævnte paragraffer. Ofte vil årsagen være langvarig arbejdsløshed. Jeg har den mening, at de skærpede bestemmelser fra 1942 igen burde udgå af forsorgsloven, så de retslige virkninger kun følger af hjælp, der ydes svigagtige personer, alkoholister o. lign., og jeg vil henstille til den højtærede socialminister, at han tager sådanne ændringer op til overvejelse.

Efter lovforslaget drejer det sig imidlertid om en øjeblikkelig eftergivelse af den kommunehjælp, der er ydet. For dem, der har modtaget kommunehjælpen efter forsorgslovens § 297 uden retsvirkning, vil eftergivelse have den store betydning, at de nu bliver i stand til at komme på ret køl igen uden at have kravet om tilbagebetaling hængende over hovedet. På den anden side må man også kunne forvente, at de mennesker, der har oppebåret kommunehjælp, fordi de ikke har været arbejdsløshedsforsikrede, nu ved eftergivelsen får rådet bod på dette forhold, så at de opnår en sikring, der måske kan hindre, at de i fremtiden må søge kommunehjælp.

Jeg kan helt give tilslutning til forslaget om eftergivelse i henhold til § 306, stk. 2—4. Det drejer sig om dem, der har

fået sygehjælp med fattighjælpsvirkninger, fordi de ikke har opfyldt deres forpligtelser med hensyn til at søge optagelse i en stats- anerkendt sygekasse, eller er kommet i restance, så at de fra at være nydende medlem enten er blevet ydende eller er blevet slettet.

Det kan ganske vist siges om denne kategori af medborgere, at de vel ikke selv er helt uden skyld i, at der har måttet ydes dem offentlig hjælp. På den anden side — forsømmelsen kan skyldes manglende forståelse af eller manglende viden om, hvilke skæbnesvangre følger den medfører. Der kan heller ikke helt ses bort fra, at restancerne kan skyldes økonomiske vanskeligheder, under hvilke selv sygekassekontingentet har været en hård byrde. Det vil derfor være helt urimeligt at sidestille dem med øvrige tilfælde, hvor retsvirkningerne skyldes svig eller misbrug.

Mit parti hilser også med glæde eftergivelsen i henhold til § 307, stk. 2, nr. 1 og 5. Her kan man ikke tale om forsømmelse eller selvforskyldte vanskeligheder. Det drejer sig om dem, der i særlig høj grad har haft brug for kommunehjælp, om folk, der indenfor en periode af 18 måneder har modtaget 12 måneders løbende hjælp. Det vil i de fleste tilfælde være mennesker, der på grund af arbejdsløshed er kommet i nød. Det kan være folk med ringere arbejdsevne; det kan også være ældre, 50-60-årige, der ikke fortsat har kunnet skabe sig eksistens i erhvervene.

Det er efter min opfattelse en retfærdighedshandling overfor disse mennesker både at eftergive dem den hjælp, de har modtaget, og at tilbagegive dem valgret og valgbarhed.

Der kunne måske her være grund til at nævne, at også i § 307, stk. 2, nr. 2—4, kan der forekomme tilfælde, hvor en eftergivelse af kommunehjælp med retsvirkninger ville have været rimelig. Det drejer sig om bidragspligtige, for hvem underholdsbidraget er udredet af det offentlige, og der kan her forekomme tilfælde, hvor personer, der er bidragspligtige overfor børn udenfor ægteskab eller børn fra tidligere ægteskab, ved indgåelse af nyt ægteskab pådrager sig store forsørgerbyrder, så at vedkommende, hvis han rammes af arbejdsløshed eller andre vanskeligheder, ikke kan klare de byrder, der påhviler ham. I sådanne tilfælde ville retsvirkningerne også kunne føles strenge og urimelige. Jeg forstår imidlertid, at den højtærede socialminister ikke har kunnet medtage disse forhold i det foreliggende lovforslag; det må